

**BLESK
zdraví**

• *diagnóza*

Jednou za rok bychom měli chodit na odběr krve. Je to proto, aby se náš praktický lékař rychle, a pro nás prakticky bezbolestně (malý píchanec po odběrové injekci nepočítáme) orientoval, jak na tom jsme. Výsledky rozboru můžou být hotové za pár hodin, některé i minut, a na ty specifitější a náročnější si počkáme několik dní. Víte, co znamenají jednotlivé zkratky na krevním testu?

Poslal vás lékař na rozbor krve a vy si domů nesete výsledky, z kterých nejste ani trochu moudří?

**TAK SE NA TO
PODÍVÁME...**

Čteme Z KRVE

Co znamená, když se řekne...

➤ **Trombocyty (Tr, PLT)**

Krevní destičky. Hrají důležitou roli při srážení krve. Zvýšená hodnota znamená, že v organismu chybí železo, bývá i po operacích. Snížená hodnota předpokládá autoimunitní onemocnění, poruchy krvetvorby, nemoci jater a sleziny.

Normální hodnoty jsou 140–440 tisíc/ml

➤ **Leukocyty (WBC, leu)**

Bílé krvinky. Mají za úkol bojovat proti cizorodým látkám, původcům infekcí, tvořit protilátky. Zvýšená hodnota znamená infekci nebo zánět. Snížená hodnota zase oslabení imunitního systému a útlum kostní dřeně.

Normální hodnoty jsou 3,5–10,0 tisíc/ml

➤ **Hematokrit (Htk, HCT)**

Určuje objemový podíl červených krvinek v krvi. Zvýšená hodnota bývá po průjmu, onemocnění srdce nebo při šokových stavech. Snížená hodnota je při chudokrevnosti, chronických zánětlivých onemocněních, při zvýšené činnosti štítné žlázy a při některých nádorových chorobách.

Normální hodnoty jsou 0,410–0,530 g/l

➤ **Hemoglobin (Hb, HGB)**

Je to látka, která je odpovědná za přenos kyslíku. Jeho zvýšená hodnota může znamenat dehydrataci, chorobu plic, někdy i onemocnění srdce. Snížená hodnota svědčí o sníženém množství železa, kterého se nám nedostává dost v potravinách, nebo máme poruchu ve vstřebávání v trávicím traktu.

Normální hodnota Hb je 135–175g/l

➤ **Erytrocyty (RBC, ery)**

Červené krvinky. Zvýšená hodnota naznačuje onemocnění ledvin, srdce nebo plic. Snížená hodnota: nedostatek železa, útlum kostní dřeně, těhotenství a onkologická onemocnění.

Normální hodnota 5,5 - 4,8 x 10¹²/l

➤ **CRP**

Jde o zkratku C-reaktivní protein. Je to bílkovina, která se vytváří v játrech při zánětech. Bez dalších testů je to také jeden z nekonkrétních ukazatelů, že se v těle něco děje, přesněji, že máme někde zánět.

Normální hodnoty jsou 6–35 mg/l

Otázky a odpovědi

● **Co je krevní Rh faktor?**

Jde o dědičnou vlastnost krve, která se projevuje přítomností nebo nepřítomností konkrétního antigenu na povrchu červených krvinek. Krev, která tento antigen obsahuje, je Rh pozitivní, ta, která ho nemá, je Rh negativní. U nás v Čechách má 90 procent lidí Rh pozitivní (Rh+).

● **Krev má skupiny. Jaké?**

A, B, AB a 0. Člověk s jednou krevní skupinou nemůže přijmout krev od dárce s jinou krví. Existuje ale výjimka – skupina 0, Rh negativní – takového dárce nosí v transfuzních stanicích na rukou. Jde o tzv. univerzálního dárce.

● **Dá se poznat z krve rakovina?**

Pokud jdete například na předoperační vyšetření kvůli odstranění slepého střeva a ukáže se, že zákrok můžete v klidu absolvovat, i tak můžete mít někde v těle nádor, který se v tomto odběru krve neprojevuje. Někdy ale výsledky naznačují, že v těle dochází k procesu, který by mohl svědčit i o nádoru. Je třeba dál vyšetřovat.